

СТАНОВИЩЕ

от Доц.Татяна Янкова Манолова, дб
относно:процедурата по заемане на академичната длъжност „професор”
на Диана Георгиева Иванова, дбн

По конкурс за заемане на академична длъжност „професор“
По 4.3. БИОЛОГИЧЕСКИ НАУКИ (БИОХИМИЯ)

Обявен за нуждите на Катедрата по биохимия, молекулярна медицина и нутригеномика –
Факултет Фармация на МУ-Варна, публикуван в „Държавен вестник“ (бр.36 от 16.04.2013 г.)

Диана Иванова е изграден научен работник, който умее да си поставя научни задачи, да намира най-правилните подходи и методи за тяхното решение, да бъде критична и отговорна към резултатите, които получава. Изграждането ѝ като научен работник започва със завършването на образователната степен „магистър” със специалност „молекулярна и функционална биология “ и специализация по биохимия в Биологическия факултет на Софийския университет. През 1990г. защитава дисертация и получава НОС „доктор” в престижния Биологически факултет - катедра Клетъчна имунология и физиология на Московския държавен Университет “Ломоносов” в Москва. През 2013г. получава втора магистърска степен по „Здравен мениджмънт” в МУ Варна. Специализира 9 месеца биохимия и молекулярна биология в центъра по генетика на Университета за селскостопански науки , Упсала , Швеция. Двугодишната специализация в Университета в Масачузет Дартмут (САЩ) ѝ дава възможност да се запознае и усвои съвременни молекулярно биологични методи и техники. В по късен етап тя продължава да трупа професионален опит - участие в курс по „свободни радикали” в Истанбул, Турция и по „Мениджмънт на научно – изследователската дейност” в Норвежкото Училище по спортни науки в Осло. През всичките години тя обогатява арсенала от методи, подходи и техники за модерна научно-изследователска работа в областта на биохимията и молекулярната биология.

Основните направления, които очертават пътя ѝ на учен могат да се обединят в няколко области:

1. Затлъстяване и метаболитен синдром в българска популация. Проучване ролята на генетичните фактори и начин на живот за изявата им. Това е комплексна разработка, в която са включени и други научни звена и се характеризира с това ,че приносите са изключително оригинални и голяма част от тях са доказателства за първи път. На основата на изследванията върху 182 доброволци под ръководството на Доц.Иванова за защита на дисертацията за присъждане ОНС „доктор „ по „биохимия” през 2013 година е насочена асистентката от катедрата Деяна Ванкова. Темата на нейната дисертация е „Ролята на генетичните фактори и начин на живот за изявата на затлъстяване и метаболитен синдром в извадка от българска популация”.

2.Изследвания върху механизмите, чрез които С1q компонента на системата на комплемента участва в патологията на лупусния нефрит доведоха под ръководството на Доц.Иванова до защита дисертацията за присъждане на ОНС „ доктор” по биохимия на Мария Раданова през 2011г.с дисертационен труд на тема:Проучване на молекулярните ефекти от инхибирането на С1q при болни с лупусен нефрит”.За първи път е открит и характеризирания функционалния дефицит на С1q, асоцииран с негови нормални плазмени нива.

3.Изследванията върху антиоксидантната активност на българските лекарствени растения и свързаните с нея биологични ефекти *in vitro* и *in vivo* са обобщени в 60 публикации. Под ръководството на Диана Иванова в това научно направление се разработват 3 дисертационни труда .През 2011г е защитен дисертационния труд на Йоана Киселова-Кънева на тема „Проучване на антиоксидантната активност на българските лечебни растения”.

Зачислени като докторанти на самостоятелна подготовка през 2012 и 2013 година в тази научноизследователска област са асистентите от катедрата Данаил Павлов и Осман Тасинов а Диана Иванова защитата дисертация за присъждане на научната степен „доктор на науките” през юни 2013г. на тема :”Антиоксидантна активност на български лечебни растения и

свързани с нея биологични активности”. Приносите на дисертацията са научни и практически и за първи път показват, че високата антиоксидантна активност на изследваните български лечебни растения е съизмерима с наличието и концентрацията на полифеноли.

4. Научното направление „Създаване на нови храни, лекарствени средства и нови приложения” навлиза в актуалната област на нанотехнологиите, физиологичните антиоксиданти като мелатонин и други.

В сферата на нейните научни интереси са още: окислителния стрес и антиоксидантната защита при микроорганизми, растения и бозайници включително и при патология (хронични инфекции, патологични състояния и действие на абиотични фактори), ензими, участващи в метаболизма на ксенобиотици и съвременни методи в обучението по биохимия.

Научните статии и доклади от всички направления без тези, които са представени при присъждане на ОНС „доцент“ са 42, от които 14 са в международни списания и монографии, 48 са участия в научни форуми (от тях 35 в международни). Общият имакт фактор е 72,74, а цитиранията - 233. Равностойните на монографии (хабилтационен труд) публикации са 10.

Тази огромна научно - изследователска дейност, която се провежда в катедрата би била немислима без спечелените проекти за периода 2009-2013 година - 3 проекта с международно финансиране, 7 проекта с национално финансиране и 3 проекта с финансиране от МУ-Варна. Без съмнение водещата роля и заслуги за тяхната подготовка, което изисква много умения и труд, се пада на Диана Иванова. На голяма част от проектите тя е ръководител, на проекти с международни колективи - експерт или координатор, което е индикация за това, че Диана Иванова с авторитета си на учен е успяла да спечели уважението и на международните си партньори.

Преподавателската дейност на Диана Иванова обхваща периода от 1995г. когато започва работата си като асистент към катедрата по биохимия. От 2002г. тя води пълни лекционни курсове по биохимия за програмата медицина, дентална медицина, фармация, програмата медицина на английски език, както и лекционния курс по биохимия за пом.фармацевти и медицински лаборанти. През повечето години нейните часове надхвърлят норматива за заеманата длъжност. Подготвя и води 2 СИД – „Молекулярна биология в медицината” и „Нутрацевтици, хранителни добавки и функционални храни”. За СИД по “Молекулярна биология в медицината” тя подготви и издаде през 2002г. учебно помагало „Основен курс по молекулярна биология в медицината”, което се посрещна с голямо одобрение от студентите като едно ново, съвременно и ценно средство за обучение. Под нейно ръководство и активно участие в катедрата в последните години бяха подготвени и издадени 3 ръководства за студенти по медицина, фармация и дентална медицина със задачи и практически упражнения.

Диана Иванова е научен ръководител на 5 докторанти и 3 специализанти по биохимия.

В заключение смятам, че Диана Иванова напълно отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор”. Тя е създала модерна лаборатория по нутригеномика, организираща е млад, ентузиазизиран колектив, школа от умни и интелигентни, добре подготвени млади хора, способни да провеждат изследвания, използвайки съвременни биохимични, имунологични, молекулярно биологични методи, използвайки модерна експериментална техника. Научните резултати от широкия и мащабен набор от изследвания имат както практически приноси така и претенции за оригиналност и за доказване на нови факти. Диана Иванова има характера и уменията да стимулира, да ръководи и да създава атмосфера на активна научна творческа и преподавателска работа в колектива. Тя е ерудиран и отговорен учен и всеотдаен преподавател, който с работата си е спечелил уважението не само на колегите от Медицинския Университет Варна, но и на международната общност с която тя контактува.

25.06.2013

Подпис:

(Доц.Татяна Янкова Манолова, дб)